

לר.

פרטיכל מט ז/3

מישיבת ועדת הפנים והחוקים

ביום ג' ט' בשבט תשי"א (16.1.51) בשעה 8.30

נוכחון חברי הועדה:

- ז. ורהפטיג - היו"ר
- י. גורי
- ח. טובי
- א. כהן
- א. פראי
- א. שפטל
- ך. שרי

מ ו ז מ נ י מ:

- י. שפירא - שר הפנים
- א. רוזנבלום - המנהל הכללי, משרד הפנים
- א. מירון - ממשרד הפנים
- א. הרטגלס - ממשרד הפנים
- י. צילן - ממשרד הפנים
- י. סחר - המפקח הכללי, משטרת ישראל.

היו"ר ז. ורהפטיג:

הכנסת החליטה להעביר את ענין חלוקת הניר לשלוש ועדות: פנים,

חינוך וכלכלה. יושבי הראש של שלוש ועדות אלה נפגשו ומציעים

הרכב כדלקמן לוועדה משנה בח טבעה חברים:

2 מועדה הפנים - מר פראי ומר ורהפטיג;

2 מועדה כלכלה - מר פרדר ומר לנדאו;

3 מועדה חינוך - גב' פרסיץ, פרופ. דינבורג ומר אלמליח.

אבקש מחברי הועדה להמציא לי, עוד היום, את הטכמחט להרכב הועדה.

לסני כשבועים המציא לנו שר הסנים
מכתב שקיבל מאת ארגון המועצות האזוריות. כיוון ששר הסנים הבטיח
שכל מה שנחליט בקשר לתוק העיריות יתייבנו גם בנוגע למועצות
המקומיות והאזוריות. אם ברצון השר להענות לבקשת ארגון המועצות
האזוריות, ברצוננו לקבל את אישור הועדה לכך.

י. גורי :

יש להבדיל בין בחירות לעיריות
ולמועצות המקומיות ובין הבחירות
למועצות האזוריות. לדעתי הזדרז ארגון המועצות האזוריות להוציא
מסקנות חתה הרושט של הוועדה הלאומית בעקבות הבחירות שנתקיימו
ב-25 לנובמבר 1950.

אשר לבחירות למועצות האזוריות, לדעתי,
אחת הנימוקים בעד וכנגד אשר חלים על הבחירות לרשויות המקומיות
אינם עולים בקנה אחד כשהמדובר על בחירות למועצות האזוריות. אלה הן
רשויות שהאיבור בהן שונה מאשר ברשויות המקומיות ובערים, ותפקידן אחר.

אם באה דרישה מצד ארגון המועצות
האזוריות, והוברר לי שזוהי דרישה כללית של כל חלקי הארגון, איני
רואה סיבה להתנגדותנו לכך. אולם, אני מציע שלא נקבל דעה סופית
בנוגע לשיטת הבחירות לגבי המועצות המקומיות, אם לקיימן ביום
אחד או לא. יש לנו עוד זמן להחליט בעניין זה ואיננו דוחק ברגע.

הי"ר ז. ורהפטיג :

בעית היום הקובע לבחירות למועצות
המקומיות אינו נוגע לבעיה זו,
זהו סעיף נפרד.

י. גורי :

אם כן, אני מבקש להכניס עניין זה
כסעיף נפרד לסדר היום.

א. סראי :

ידוע לי שארגון המועצות האזוריות
הגיע מטעמה שלא להאחד את יום
הבחירות. אני חולק על דעה זו. אני בעד יום בחירות אחד במועצות
האזוריות. איני מקבל את הנימוקים שהושמעו.

הושמע כאן נימוק שיום אחד עלול לשרות
אזמי כוליים לבחירות. איני סולד מכולל יקה במובן הטוב. מה הרע בכך?
מלחמת דעות וזרמים אינה דבר מידל והיני הורעב לזה היה הסול בבחירות
המוניציפאליות ובבחירות לכנסת.

אני מבין שיש הבדל בין המועצות
האזוריות ובין המועצות המקומיות והעיריות. ההבדל הוא בזה שבמועצות
האזוריות אינם אותם הניגודים הקיימים במועצות המקומיות ובעיריות.
המועצות האזוריות נמצאות לרוב בשטח של ההתיישבות העובדת וכוללות
קיבוצים ומושבים, בזמן האחרון גם כמה מעברות, מקומות בהם הניגודים
הסוליטיים אינם גדולים, או שאינם קיימים כלל. אם כן, איני חושב
שיום בחירות אחד, דוקא הוא יחייף את הניגודים הכולליים. דוקא
מבחינה זו, חושבני, שעלינו לטאוף להאחדה, אין כל טעם לתלות הבחירות
לחקופה ארוכה של שנה ובכל שבוע לקיים בחירות במקום אחר.

באו אלי לפני כ-3 חדשים חברים מהמועצה
האזורית "טנטה" וטענו, כי תאריך הבחירות באזורם, שבקבע ליום מסוים, נדחה
על ידי שר הפנים. אני מתנגד לדחייה. אם נקבע תאריך מסוים לבחירות, באיזה
שהוא אזור, יש לקיימן באותו יום ואין לדחותן.

א. כהן :

אני בעד פילוי בקשתה של מזכירות ארגון
המועצות האזוריות. אני מקבל את ההנחות

של סר י. גורי, וכמסקנה מדבריו אני יכול לומר שדוקא במועצות האזוריות
לא מסנה אם הבחירות תתקיימנה ביום אחד או שלא. אולם, לאחר ששמעתי את
דברי סר י. גורי נתחזקה אצלי הדעה שאין לקיים את הבחירות ביום אחד.

אני מקווה שתהווה רוב אשר ימליץ לשר הסנים להיענות לבקשת ארגון.
במקרה שלא יתהווה רוב כזה, הייתי ממליץ לשר הסנים שיביא את הענין
למשלה, או ישתמש בחמכויותיו, דעת האנשים במקום היו הקובעות.

ב. גנרי:
בעת הריכוז שניהלנו, היה לנו לנגד עיני
הנימוק שאנו צריכים להעלות את המתח
הצבורי של הריכוז מסביב לבחירות המקומיות ולדון על בחירות אלה על
רקע צבורי יותר רחב ויותר גבוה. זה חל על ישובים בעל הרכב נושבים
מגוון. אולם במועצות האזוריות ההרכב יותר הומוגני, ואיני רואה מכנה
שהם יהיו עלולים לסקוע בגבאות ובעניינים מקומיים קטנטנים. המתח הצבורי
קיים לגבי ישובים אלה.

הנ"ר ז. ורהפטיג:
גם אני חבור שנוח יותר לקיים יום אחד
בבחירות למועצות האזוריות מאשר בכל
מקום אחר. אולם, מכיוון שהם מבקשים שלא לקיים יום אחד, הריני מסכים
לנימוק שלהם ומסכים להענות לבקשתם ולקיים את הבחירות לא ביום אחד.

ו צ ב ע ו

- בעד היענות לבקשת ארגון המועצות האזוריות - 4,
- נ ג ד - 2.

הוחלט להיענות לבקשת ארגון המועצות
האזוריות, ששני הסנים יקיים שם את
הבחירות לא ביום אחד.

הנ"ר ז. ורהפטיג:
אנו עוברים למשיך השני בסדר יומנו;
גמר הדיון על בקירת שר הסנים.
מר מירון ימשיך במקירתו שהפטיקה
בישיבה הקודמת.

א. מירון:
הנועה כאן משאלה להרחיב את הפיקוח
בהדרגת הרשויות המקומיות. ברצוני
לעמוד על מה שנעשה בשטח זה על ידי משרד הסנים.

הרכב הפיקוח כולל 4 תקציבים. הפיקוח
מתבטא בעיקר בשני דברים: א) אנו דואגים שהתקציבים יואזנו, כלומר -
שהכנסות מכל המקורות תכסינה את ההוצאות מכל המקורות; ב) בזמן האחרון
התחלנו להיכנס לבעיות יעילות המקורות, על ידי מחקרים שונים שאנו מנהלים,
והגענו לידי מסקנות בקשר להוצאות האדמיניסטרטיביות והוצאות שהותי המים.
בקשר לאישור התקציבים, נתעוררה בזמן
האחרון בעיה די רצינית - שאלת ההלוואות לרשויות המקומיות. בזמן האחרון,
ההלוואות או ההוצאות הבלתי רגילות, על חשבון הלוואות, תופסות מקום ניכר
בתקציב. בתחילה נהגנו שלא לצר מתן הלוואה לרשות המקומית, אלא
אם שיעורי הפרעון לא יעלו על 10% מהתקציב הרגיל. אולם, עם גידול ההלוואות,
ביוחד מצד המשלה, דבר זה אינו ניתן לביצוע, כי כבר נתח סכום ההלוואות
שניתנו מחייב להכניס בתקציבים סכומים העולים בהרבה על 10% מהתקציב הרגיל.
על כן הצענו שכשיר חלוקה של משרות ההלוואות לשי שלושה חוגים: הלוואות
למפעלים פרודוקטיבים הנושאים את עצמם, כגון: ביתני תעשיה לטווקים,
מפעלי מים, רישונה קולציה מראש תוך כמה זמן הרשות המקומית תוכל
לכסות את ההלוואה. ביחס להלוואות כנ"ל איננו מגבילים את הרשות המקומית
בכלל.

ההלוואות מסוג שני הן הלוואות לעבודות שהרשות המקומית מבצעת אותן למעשה בחיוב התושבים ומקבלת את הכסף כתזרה מהתושבים, או שמקבלת בתזרה חלק ממנו. עבודות אלה הן בעיקר: סלילת כבישים ועבודות ביוב. במקרים כאלה, במידה שיש הכנסות מבעלי הבתים והדבר אינו נוסף לנשלו על הרשות המקומית, אין מצדנו מניעה לאישור ההלוואות.

אולם, כנראה ידבר זה יצריך שינוי

בגישה. עד כה כשרשות מקומית זיחה מקצת הלוואה, היא היתה משתמשת בה בהוצאותיה. כדי לאפשר להשתמש באישה שאנו מציעים, יהא צורך ליישם שלכל עבודה הנעשית על חשבון המלווה יתנהל חשבון מיוחד וכל הכספים הנרשמים על חשבון זה עליהם להיות מיועדים ביומן מיוחד לפרעון ולא על חשבון הוציב.

סוג שלישי: הלוואות בלתי פרודוקטיביות.

במקרים אלה אנו מטאירים את ההגבלה שהוצגה, והצדדי הפרעון לא יעלו על 10% מהתקציב הרגיל.

נוסף לזה אנו מדריכים את הרשויות-

המקומיות, ובעיקר רשויות מקומיות חדשות, בהנהלת הענינים מצדט האדמיניס-טריבי, ואל כל רשות נשלחת אנשים מטעם המשרד היועצים שם במשך ימים מספר ומדריכים את מנגנון העובדים המקומי.

לשם כך ערכנו גם כינוס מיוחד של

העובדים ואנו דנים עתה באמצעות של החלפת עובדים והסאלת עובדים מקום למקום חוץ כדי ימירת זכויות העובדים במקומותיהם.

שר הטנים הזכיר את העידוד שניתן על

ידי משרד הטנים לשתף את הרשויות המקומיות במפעליים פרטיים. מר גורי אמר ידבר זה אינו רצוי. ההכרח לכן נוצר כתוצאה מהמצב הקשה של תקציב הרשויות המקומיות, והיה לנו צורך לחפש מקורות חדשים להגדלת ההכנסות. שותפות זו אינה מתבטאת כשותפות רגילה עם בעלי העסק הפרטיים. עד כה נעשה הדבר בשני ענינים: בבתי קולנוע "טבור" הרשות המקומית הקציבה את המגרסים למפעל ותמורת זה מתחייב המפעל, מכל כרטיס לתת סכום מסויים לרשות המקומית, היד בקורת מסוימת על המפעל, גם ביחס למחירי הכרטיסים וגם ביחס למוצג במקומות אלה.

הגענו לידי הסכם עם משרד התחבורה

שהרשויות המקומיות תוכלנה לשפל במידה מסוימת ותחבורה. דבר זה בא בגלל הקושי שהתגלה בזמן האחרון בהעברת פועלים ותלמידים. משרד התחבורה הסכים להרשות לנו להתקין מכוניות משא לצדדי העברת פועלים ותלמידים. דבר זה יכול להישנות בשותפות עם אנשים שיהיו מעונינים בכך, במקרה שהרשות המקומית לא תהיה מסוגלת לעשות זאת בעצמה. בקשר לדבר זה באו תגובות מחברות האוטובוסים. לאור המועצת נס-ציונה רצתה להנהיג הסדר זה, באו אליה מטעם "דרום-יהודה" ואמרו כי הם מוכנים להעמיד לרשות המועצה כל מספר אוטובוסים הדרוש לה.

נעשה עתה ניסיון להקים מפעל מים מרכזי

במגדל-גד. בענין זה תשותפנה חברות חצי ציבוריות, כגון: "אשרידר" ו"ברנע".

לגורל

שאלו כאן בקשר/ההצעות לרשויות-

המקומיות. ועדה משותפת של ועדת-הכספים והטנים שעל הקמתה הוחלט, טרם התחילה לפעול וכינויים התקיימו ישיבות של ועדת מינה של ועדת הכספים בלבד וטם איהרו למעשה את הצעתנו בקשר לסכום ההענקות שיעמוד לחלוקה בשנת 1950/51 ובקשר לכללי החלוקה. בהתאם לטן יעמוד לרשות משרד הטנים, לחלוקה, סכום יהיה מורכב מ-3 סעיפים:

- (1) סכום ההענקה הכללית; (2) 25% ממסי המעשועים הנגבים על ידי הממשלה ברשויות המקומיות; (3) 50% מהמסות הנגבים על ידי הממשלה עבור רשיונות כלי רכב.

25% ממסי המעשועים הנגבים על ידי

הממשלה ברשויות המקומיות ינתנו על ידי הממשלה לרשויות המקומיות שבהן הם נגבים.

חלוקת מטסי ההענקות הנכללות בפול

הכללי תיעשה לפי היחודות:

- (1) כבשים לחלוקה ישמש, התקציר והועל זמן גודל האוכלוסיה כפי שהיו בזמן הכתיבה יקדמה לשנה שביניה אליה ניתנות ההענקות.
- (2) הרשויות המקומיות תחולקנה לשלושה סוגים, לפי המצב הכלכלי של תושביהן ולפי היקף המפעלים המבנימים הייחודיים לרשות המקומית. הגדרת הסוג תיעשה על ידי קביעת סכום ההכנסה המקומית לגולגולת לכל רשות מקומית צריכה להגיש אליו במסך שנת הכתיבה.
- (3) ביצור ההענקה יקבע לפי אזורי מסוים מהוצאות המסירות על הרשות- המקומית, בכובי הוצאות לאחטקת מים, הוצאות מכספי מילווה וסכום ההקצבות שהממשלה בנתה לרשות המקומית לשרותים ביוחורים.
- (4) אזור ההסתוות בהוצאות לגבי כל סוג, יקבע ביות המון ליכום ההכנסה המקומית לגולגולת שהרשות המקומית חייבת לגבות מתושביה. כלומר, ככל שהרשות המקומית היא חלשה יותר, היא תהיה זכאית לאזור הסווסות גדול יותר.
- (5) רשות מקומית שלא מלאה את המכסה ההכנסות המקומיות כפי הנקבע לה - יופחת לה סכום ההענקה בינה הבאה, כאומן יחסי להכנסה המוקטנת.

רשויות מקומיות חדשות אשר לא היה להן תקציר מוניציפאלי כשנה הקודמת יאמרו יהיה להסתמן עליו, וכן מועצות אזוריות, וקבלנה את ההענקה לפי סכום קבוע לגולגולת.

מקום הגובה מיום עד -	18.	"	"	"	12.-	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"	"
"	"	"	"	"	6.-	"	"	"	"	"	"
מקומות חזירים לתקופת מעבר											

י. גורני :
לא נסכם היום מזומה בנוגע לעניני המסים ובנוגע לשיטת חלוקת ההקצבות. סיכומנו בענין זה יכול לבוא רק לאחר דיון נוסף ולשנת קריאה שניה של הצעת החוק.

י. ספירא - י"ר הסניפים :
ענין חלוקת ההקצבות כבר נתקבל על ידי ועדת מינה של ועדת הכספים, חוץ החכמה כללית. אין לי כל התנגדות לתמסירם לדון בענין זה.

י. גורני :
כוונתי לתקציר שנת 1952/51.

היו"ר ז. ורהמטרג :
אנו ניגשים לסיכום אחרי סקירת סר הפנים ואנשי משרדו. הריני להביא בפניכם את הצעת הסיכום המי ותת עלי ועל חברי הועדה י. גורני, ר. ספירא וא. כהן:

ועדת הפנים מודה לשר הפנים בעד סקירתו המפורטת; מציינת במיוחד את התפתחות המוניציפאליזציה במדינה ומעודדת את שר הפנים במאמציו להרחיב את רשת הרשויות המקומיות על פני כל הארץ; מחייבה את ההורכה הניתנת על ידי משרד הפנים לעובדי הרשויות המקומיות; מחייבת החלט עיבות של חוקה חיה לרשויות המקומיות וכן את החלט הפעולה לקביעת תחומי השימוש המוניציפאלי.

ועדת הפנים מדגישה את הצורך בדיון מיוחד על בעיות המועצות האזוריות, המינהל המוזני וריחום התושבים. הדיון ביאלת שיטת המסים יתקיים כשתובא בפנינו הצעת החוק.

(הצעת חוק נוסף אביא אחרי כן).

ג. טראי :

הצעת התיכום שלי :

מטרת הוועדה יגיש לכנסת, תוך שלוש חודשים, הצעת חוקה אחידה ושלמה לרפורמת המקומיות, אשר תכלול את העיריות והמועצות המקומיות כאחת. הוצעה תוכן כללי ב"ק"א הליקויים בחוק, אשר נוגדו במהלך הבחירות האחרונות, כגון הצטרף בקביעת פנקס-בוחרים קבוע, תקנות לשמירת שוחר הבחירות וכו'. באופן זה - תוך שבועיים - תובא הצעה לתיקון הסעיף הרן ב"ק"א הקיימת, בצורה המגדירה את זמן המגורים המקנה זכות בחירה בתחום 6 חדשים מיום הבחירות. כן תוגש מיד הצעה בדבר קביעת ההנהלה בכל מועצה בנפרד.

המועצות המקומיות בישובים הקטנים - פחות מ-600 נפש - ייקבע עקרונן הבחירות ייחודיות.

תיבא הצעת חוקה למועצות האזוריות.

תבוטל המועצה הכפרית בפתח-תקוה.

תובא הצעת חוק, אשר תשנה מן היסוד את

המיבנה והתמכרות של הועדות הנקלאיות.

מטרת הפנים יביא מיד בשני ועדת הפנים

את הכללים שעל פיהם ינהג בקביעת אזורי היישוב; כן יביא לוועדת-הפנים, תוך ודושים, הצעה מעורשת לקביעת אזורי היישוב.

הבחירות בבאר טוב ובמגדל גד וכו'

ייערכו ללא דיווח במועד הנקבע; כן יתקיימו בחירות בעזור, במסך חודש מאי.

לכל היישובים הקיימים חצי שנה יש

להקנות מיד מעמד מוניציפאלי ולערוך בהן בחירות, תוך מחצת השנה הקרובה.

לכל היישובים הערבים יש מיד להקנות

מעמד מוניציפאלי ולקיים בהם בחירות תוך חצי שנה; במינוי ועדות יש להביא בחשבון את רצונם של המוני העם, בכל מקום.

ועדת הפ. יום מחייבת את שר הפנים

לקיים בחירות בנצרת במסך מוציאת השנה הקרובה.

על משרד הפנים לשנות את הצעתו בדבר

זיטת המסים באופן שתוספת ביחודה על תוספת מוניציפאלית למס הכנסה (במקום המס "הכללי").

על משרד הפנים לקבוע קנה-מידה אחיד

לחלוקת הקצבות לשירותים במעברות וביישובי העולים.

ועדת הפנים תקיים דיון בדבר המינהל-

המחוזי.

דברי מר טראי אינם בגדר הצעה, אלא

בשקודה.

א. רוזנבלום :

אנו מעריכים עתה את סקירת שר הפנים

מסכמים הצעותינו אך איננו מכניסים

הצעות חוקים. לשם כך עלינו להכניס מעיף מיוחד למדר היום שלנו.

היו"ר ז. ורהשטיג :

אנו רק יכולים לדון אם מה שמציעים

כאן מהקשר לדיון שנערך, אם לאו.

איני מדבר על תוכן ההצעות שהציע מר טראי. הן ערוכות כאילו מחליטים

לעשות כך או אחרת. הועדה אינה מחליטה, היא רק מיעצת

י. גורי :

אני מוכן להצטרף להצעות היו"ר. אין

בדן יום דבר שאיני יכול לקבל. אולם, יש לי כמה הצעות נוספות:

י. גורני :

נוסח הצעתי כלהלן:

1. ועדת הפנים רואה צורך בהחטת הסוביציפליזציה של היטורים בכפריו הנטושים, אם על ידי צירופם לרשויות מקומיות קיימות ועל ידי הקמת רשויות נפרדות. ההשגחה בטחן מטפד סוביציפאלי חוקי למקומות אלה עשויה ליצור תקלות משפטיות טרניים, וגיחוד כסדה הבינוי והתכנון של המקום, ויש לכנוע בהקדמ התפתחות זו.
2. הועדה רואה צורך להחיש את הגנת החוקה הכללית לשלטון מקומי - בכלל זה החוקות למועצה המקומית ולמועצה האזורית לאזוריה של הכנסת. הועדה רואה את שיטת התחוקה הסוביציפאלית בדרך של צוים - המתפרסמים על ידי שר הפנים כבלתי רצויה, וגיחוד בענייני בעלי ערך וחשיבות עקורבניים, כגון חוקת המועצה המקומית, או חוקת המועצה האזורית.
3. ועדת הפנים רואה צורך בביטול המועצה הכפרית בפתח-תקוה. הועדה סבורה כי הסטן קיומה של מועצה זו עשוי להצר את התפתחותה של פתח-תקוה, וליצור סיבוכים מיותרים בחיי הישוב הזה. הניסוקים שהניעו את שר הפנים לבטל את המועצה הכפרית בחדרה, חלים באותה מידה גם על פתח-תקוה. יתר על כן, ניסוקים אלה מחייבים ביטר תוקף את ביטולה של המועצה הכפרית בפתח-תקוה. הועדה סכירה בצורך לקבוע ערוכות תחוקתיות ומעשיות לטפ סמירה על ענייני החקלאות והחקלאים בתחומי שיפוטתה של פתח-תקוה, אולם עניינים אלה יכולים להיות סוגניים בדרכים אחרות, כמו הקמת ועדה חקלאית בעלת סמכויות חוקיות בתחומיני מסדייטי, שהיון המסים הנגבים מהסמחיה החקלאים לצרכי פיתוח של החקלאות בלבד וכו'...
4. ועדת הפנים רואה צורך להחיש את הדיון בחוקת המסין החדשה בממשלה ובכנסת, על סנת להפעילה סנגת התקציב החדשה 1951/52, ומבקטת את שר הפנים לעשות את כל האצורים הדרושים לכך.
5. ועדת הפנים מתנגדת למינוי ועדת-בחירות למועצה מקומית במקומות סקיימים בהם ועדים מקומיים על יטוד נציגות פריטטית למפלגות סונות. אין כל הצדקה לעקרון הפריטט במקומות שהועדים נבחרו בידיעת מטרד הפנים ובהסכמתו, ומסקמים את יחסי הכוחות הציבוריים במקום. סובן סאליו כי שר הפנים יכול לצרף לוועדת-בחירות שתורכב לפי ההרכב של הועד המקומי, נציגים סחוגי הצבור סאין להם נציגות בוועד המקומי, ולא לטעלה ס-25%, - בהתאם לחוקת הבחירות המתוקנת.
6. הועדה רואה צורך בהחטת הסוביציפליזציה פאליזציה של היטוב הערבי, ומבקטת את שר הפנים להכין את החומר הדרוש לצורך הדיון.
7. ועדת הפנים איבה רואה בעין טובה הקמת שותפויות בין רשויות מקומיות וגורמים ססחריים סונגים להקמת בתי קולבוע וכן כל שותפות אחרת הסבוסטת על יטודות ססחריים.

א. כהן:

במסגרת בנין החלטות היו"ר, ברצוני
להוסיף רק שטוקים מספר:

להזיז המועצה על מנת שתכונן הסיכון
החדשים שבקרבת הרשויות המקומיות הקיימות.
החוק הוא זה: הפעולות חוק לתיקון תקודת
העיריות 1934, לאור נסיון הבחירות האחרונות.

ישנה יחסי-היתרון העדפת ישובי העולים
החדשים, הן בקניית טכניקה, והן במתן מיליונים, והן בפעולות-
הדרכה.

ברצוני להציע שלא נקבל היום כל
סיכום ושנדרשה זאת לישיבה הבאה.

ר. שרן:

שמענו סקירה יוט לנו לא רק זכות,
אלא רובה עלינו לקבוע חוות דעתנו
לגבי כל בעיה שנשמעה בסקירה, או שנגזרו בה כריכות על הסקירה. כל זמן
שדברינו אלה אינם מובאים לכנסת, בחוק, הם אינם מחייבים את משרד הפנים.

אני מצטרף להצעות מר גורי. אני
מקבל גם חלק מהצעות מר פראי. אולם ברצוני להוסיף סעיף חמישי,
בענין המסים, להצעת מר גורי:

מתוך ההנגזרה להטלת מסים בלתי יסודיים,
ושלילת ניצול יצר מחקי אזור לגיוס כספים מהמוני התושבים לפעולת
העיריה, שוללת ועדת הפנים את התכניות של שנים (הגרלה עירונית).

י. בן-צבי:

לא אחזור על הצעות שהוצעו. אוסיף
שתי הצעות:

בקביעת תוכני האזוריים יש להימלך עם
הועדה הגיאוגרפית אשר ליד משרד הפנים הממשלתי, ובקביעת השמות של המועצות -
יש להימלך עם ועדת השמות ליד הקולן הקיימת ליתר דיוק.

ליד כל עיריה ומועצה מקומית תוקם
ועדה מיוחדת, אשר תדאג לקביעת שמות לרשויות ולמגורים ולסימון מספרים
על כל הבתים ותסקוד על ייגורם ועל צורתם העברית המתאימה של השמות.

ת. טובי:

נוסח הצעתו, בלהלן:
ועדת הפנים מביעה את צערה על שהמוני-
ציפאליזציה בין הישובים הערביים לא התפתחה והתרחבה כיום שהבסיס לנו
טר הפנים, לפני כשנה בערך, ומצב המוניציפאליזציה נשאר כשם שהיה.

הועדה מחליטה על הצורך להקים, במסך
6 חדשים, מועצות מקומיות בכל הכפרים הערביים ויחד עם זאת לקיים
בחירות, במסך 6 חדשים.

הועדה מחליטה שהקמת מועצות מקומיות
הוא דבר הנוגע למשרד הפנים ולתוכני המסר עצמו ובמיוחד לשכבות העמלים בכפר
ו אין מקום להתערבות המימון העבאי בפניה אלה.

הועדה מחליטה על הצורך לקיים
בחירות, תוך 6 חדשים, בכל הרשויות המקומיות שהיו קיימות בעת המנדט,
כגון: נצרת, שטרעם, כפר יסוף, ביקעה, ילית אל כרמל ואוסמיה. הועדה
אינה מקבלת אתהנימוק שמסיבון בטחון אין לקיים בחירות במקומות אלה
ובשאר הכפרים הערביים.

הועדה מחליטה על הצורך לקיים דיון
מיוחד בקשר לריאום התוכנית. יחד עם זאת מחליטה הועדה המשרד הפנים
חייב לתת לכל תושב רשות, שבידו תלוש הישום, את תעודת הזיהוי המגיעה לו
לפי החוק.

אני תומך בהצעת מר גורי בדבר איסור ההגרות האירוניות (תכנית על שים).

א. רוזנבלום:

העירותי ודברתי לא נתקבלו כראוי. אני מקבל את הערת מר גורי. מחרד-

הפנים ויור השנים רוצים מדי פעם לנהוג לפי הערות והדרכת הועדה. אולם, הערתי באה לגבי שתי מלים בדברתי מר פראוי "מיד" וקביעות תאריך.

הכנסת הראית להציע חוקים ואנו חייבים

למלא אחריהם. חבר כנסת, וטיעה בכנסת, רוצים לבקר את פעולת המשרד ולהביע אי-אמון לפעולות משרד השנים. אולם, לא יתכן ליבת כאן ולהכתיב לנו "מיד" ו"תוך כך וכך זמן".

המשרד בתור משרד, ובקיד ממילתי בתור

הכזה לא יוכל לקבל את ניהול משרדו על ידי חברי ועדה הנמצאים באוטוריזציה ורוצים לנהל את הממשלה בתור אוטוריזציה.

הר השנים מקוה יוכל לנהוג לנו עצת

ועדת השנים יתקבל ברוב דעות. לא נוכל לקבל ולכבד את החלטות, ולבצען, כפי לנו הרגעה המחליטים כאן מבלי ובוועדה נכנסו לדיון מלא בטאלה.

בכלל ההצעות נמצאות כאלה הלא נכרך

עליהן כל דיון. אם רוצים שמשרד השנים יקבל את ההצעות, יש לבחור בוועדת-מטרה אחר תנסו את ההצעות יחד עם ב"כ משרד השנים. קשה יהיה לנו לנהוג לפי החלטות שתקבלנה רק על ידי הועדה, ולא, תצטרכו לחכות עד אחר ההצעות תובאנה בשני הכנסת ויובע אי-אמון בפעולות משרדנו וכי'.

א. פראוי:

אני מצטער עלומר רוזנבלום לא הקיבוץ לויכוו. כל מה שמצטעתי בהצעותי נזכר

בויכוו ורלוו בטרשיכל. לא הצעתילכל הצעת חוק. הועדה דנה, ואני פניתי בתביעה או בהצעה וזר השנים יגית הצעה. אם כל ה-אלה היא רק בדבר הניסוח, ולא יהיה כעוב "תובא" אלא "על זר השנים להביא הצעה". הרניני מסכים להנינוי כזה.

א. רוזנבלום:

איני מזלזל לגמרי בענין ניסוח קצת יותר מנומס של חברי הועדה.

י. גורי:

אני מציע הלא נצביע היום. תיבחר ועדת-מינוח בת 3 חבריה מועדת השנים ו-2

אנשי משרד השנים, אשר **הקבע** מה יש לנפות, איזו הצעה דורשת דיון נוסף וכי'.

היו"ר ז. ורהפטיג:

לדעתי הצעת מר גורי מוקדמת בטרם יהיו ר' עבר על כל ההצעות. נחליט על כך רק

בישיבה הבאה. גמאת ההצבעה אנודותיים לסבוע הבא.

י. גורי:

אם משרד השנים עומד על דעתו בענין המועצה הכללית לא היה ברור דיו, אתבע

דיון כללי בעניןזה, בטרם שנחסם.

היו"ר ז. ורהפטיג

אנו עוברים לסעיף ה-3 בסדר יומנו.

בכנסת היחה הצעה לסדר היום בקשר להתנהגות המסורה בעת אטעצויים, בקשר עם המלחמה בזוק החזור. הכנסת החליטה, בעקב הצעה זו, להעביר לוועדת השנים את הבירור על תלונות בקשר להתנהגות זוטרים בשעת מעצרים.

הכנסת מצאה יזזה אינו רק ענין לתלונה

בקור למעצרים על עבירה מסויימת, אלא בכלל בקשר להתנהגות הזוטרים.

הכנסת אינה מדברת על התנהגות המסורה,

אך היא מניחה ייסנן תלונות נגד זוטרים.

הכנסת חוטבת כי בענין זה מסטיק דיון

בוועדה ולא בשני המליאה כולה.

נודיע על הדיון בוועדה גם לחברי הכנסת

המעוניינים הרוצים להביא תלונות בשני הועדה. אולם לפני כן ברצוננו לסמוע מרי מר סחר, המטקח הכללי של המסורה, מה יש לו לומר בענין זה.

ועדת פנים
16.1.51

לר.

י. גורני:

קראתי השבוע רשימה ב"דבר" חתומה על ידי מנדל זינגר, בעקבות מסמך רישום. זו הייתה בעיני רשימה קשה מאד וחשבת שרשימה כזו אינה יכולה להסאר ללא תגובה מצד המשטרה. איני יודע אם מותר לי לשאול את מפקח המשטרה בענין זה: האם המשטרה עומדת להגיב על רשימה זו?

י. סחר - מפקח המשטרה:

אני ארחיב את הדיבור בכל השאלה הזו.

אני חוזר ומצהיר כי הקו של הפיקוד במשטרה הוא נגד שימוש בכוח. אנו מתנגדים לכך בכל החריפות.

בכל שבוע מתפרסמות פקודות המטה הארצי והן הקובעות את מערכת החוקים של המשטרה. אקרא בפניכם פקודה מיום 24.6.1949 האומרת:

שמירה בכוח ללא הכרח

- א. השימוש בכוח ללא הכרח נגד אנשים בודדים או נגד הטונים - הנהו אסור.
  - ב. אנשי משטרה בפעולתם חייבים לנהוג בהתאפקות רבה ורשאים להשתמש בכוח, רק במקרים דלקטן:
    1. התנגדות פעילה למאסר חוקי.
    2. בעת הצורך לפזר התקהלות פרועה.
    3. לשטת התגוננות בפני התקפה.
    4. כדי למנוע מעשה פסע שכרוכה בו אלמות.
  - ג. אף במקרים אלה אין להשתמש אלא במידת הכוח הדרושה לחיסול ההתנגדות, לביצוע המאסר, לפיזור ההתקהלות ולמניעת פגיעות באנשים וברכוש.
  - ד. הוראות אלו תשקטנה נושא להרצאות וסיעורים ביחידות המשטרה לעתים קרובות.
- (פקודה זו יש להביא לתשומת לב כל הדרגות).

חקירת תלונות על הכאות

- א. כל תלונה על הכאות או שימוש מופרז בכוח, שתוגש על ידי אסיר או איש סן הציבור נגד איש משטרה - תירשם ביומן היחידה אליה הוגשה. עדותו של המתלונן או המודיע תיגבה סיד ותועבר בצנורות המקובלים אל מפקח המחוז, אשר, אם ימצא יסוד לכך, יטנה בית דין חוקר (סאחד מחבריו יהיה קצין עליון) לחקירת התלונה.
- ב. מטעמו והמלצותיו של בית-דין חוקר מסוג זה יוגשו לקצין המכנס לא יאוחר מעשרה ימים מיום מינויו של בית-הדין.
- ג. פקודת הקבע של משטרת ממסלת המנדט לשעבר מספר 279 - בטלה בזה.

(פקודת זו יש להביא לתשומת לב כל הדרגות).

ועדת פנים
16.1.51

לר.

המטה עומק בהוצאת חוזרי הדרכה בהם מופיעות ההוראות עד כמה לא להשתמש בכוח, אקרא בפניכם קטע מחוזר הדרכה מספר 8:

ד. הטעיה 12 דן בשימוש בכוח לשם הוצאת מאסר לפועל, למי טעיה זה יכול השוטף העומד לאסור איש להשתמש נגדו בכל האמצעים המספיקים הדרושים כדי להוציא את המאסר לפועל, אם התנגד האסיר בכוח למאסרו, או ניסה להשתמש מן המאסר. אין להשתמש בכוח כלל, אם אין האסיר מתנגד בכוח למאסרו, או אינו מנסה להשתמש. השוטף ישים את ידו על כתפו או זרועו של האיש שהוא עומד למסרו ויודיע לו שהוא אומר אותו באטמה פלונית. אם לבוש השוטף בגדים מזרחיים - יזהה את עצמו תחילה, השימוש בכוח מותר אך ורק בתנאים המפורטים לעיל, והטו!

1. אם האסיר מתנגד למאסר בכוח, הכוונה לשימוש בכוח מסט, למשל אם האסיר תוקף את השוטף, או נאחז ברהיטי הניח או בגדרות, עמודים וכיו"ב. במקרים אלה רשאי השוטף להשתמש בכוח כדי לחטל את התנגדותו.

2. אם מנסה האסיר להשתמש ממאסר, על ידי בריחה או הקהלת הטון.

ה. השימוש בכוח צריך להיות מספיק, כדברי הנוסח העביר של הפקודה; המקור האנגלי משתמש במילה "רלוונטיבל", כלומר מתקבל על הדעת. פירושו של הדבר שאין מידת הכוח ששוטר משתמש בו לשם ביצוע המעצר צריכה להיות מופרזת: יש להשתמש אך ורק בכוח שיספיק לחטל את ההתנגדות; אסור להכות את האסיר או להשתמש נגדו באלימות, אם אין האסיר מזויין כלל, אין להשתמש נגדו במקל; אם יש בידו סקל - אין להשתמש נגדו בנשק. יש להתחשב כמו כן בחומרת האשמה. השוטף חייב לנהוג בשיקול דעת ובטשלתנות עד קצה גבול היכולת.

ו. הציבור, הממשלה והפקדת המסורה מביטים בעין רעה מאד על כל מקרה של שימוש בכוח ללא צורך או על שימוש מופרז בכוח. ושלטונות המסורה יתחייבו לכל מקרה של שימוש בכוח ללא הכרח בכל חומר הדין. אנשי המסורה חייבים לטבן לעצמם את ההוראות פקודת המטה הארצי 89/49 בדבר שימוש בכוח ללא הכרח, בה נאמר:

(ראה הפקודה מיום 24.6.49 בעמוד 10)

ז. כן חייבים כל אנשי המסורה לטבן ולדעת על בוריהן את ההוראות בדבר השימוש בנשק. (פקודת המטה הארצי 52/48 שוטף רשאי להשתמש בנשק לשם ביצוע מאסר רק במקרה שאיש מנסה לבצע בנוכחותו פסע או שיש יסוד מספיק להאמין על סמך ידיעות מהיטנות בידו השוטף, כי האיש ביצע מעשה פסע. (יש לזכור שפסע הוא סוג מיוחד של עבירה, שעונשה עולה על שלוש שנים). שוטף שהשתמש בנשק כדי למנוע אדם מלסיים עבירה שהוא מנסה לבצעה יוכל להוכיח את צדקתו רק אם הפסע היה חסור ולה הצליח העבריין לסיימו, היו תוצאותיו חסרות באותה מידה שבה היו חסורים האמצעים שהשוטר נקט לשם מניעתו. אם לא ראה שוטף עצמו את האיש כשהוא מבצע את הפסע, אין הוא רשאי להשתמש בנשק כדי למנוע את השתטותו ממאסר, אלא אם הידיעות שקיבל בדבר אשמתו מהיטנות הן בהחלט לאור מסיבות המקרה.

ועדת פנים
16.1.51

לר.

בחוזר הדרכה מס' 9, נאמר:

הנסיגה המשפטית גילום דהתאבקות

- א. עבודתו של הוטר מעמידה אותו לעתים קרובות במצב המוחל את סבלנותו ואת נישונו עד קצה גבול היכולת. יש מעשים או מקרים הטורריים בו רצון עז להגיב תגובה חריפה או "ללמד לקח". דרקה טעום כך, מטום שהוא עלול להתנסות בנפיונות כאלה, חייב הוטר לספח בעצמו בטידה מכסיפאלית את יכולת השליטה בעצביו וברוחו. אפילו אם התרגשותו צודקת, חייב הוטר לדכאה ולטפור על אורך הרוח ועל הנימוס.
- ב. הוטר החושב שטרף ותקיפות אינם מתייביו עם נימוס והתאבקות אינו אלא טועם. ההיפך הוא הנכון, כי נימוס ואורך רוח מוכיחים בעליל שהאיש שולט ברוחו וברגשותיו, ושאינו הוא מאבד את עווי מסקלו על נקלה.
- ג. הוטר משרת את הצבור. הצבור מורכב מזרחים שונים, בעלי מעמד חברתי שונה, השכלה שונה, הרגלים שונים. הוטר חייב לזכור שכל האזרחים בלי הבדל עמדה ומעמד, זכאים ליחס שווה, יחס של אדיבות ונימוס. אף על פי כן חייב הוטר להתייחס בנימוס יתר אל בטיים, אל זקנים ואל זרים, מטום שסוגי אנשים אלה נוטים ביותר להפגע טיחס בלתי אדיב.
- ד. הוטר חייב לשלוט בקולו ובאופן דיבורו. צעקות אינן מעידות על תקיפות, להיפך, לעתים הן מעידות על היסטריות ואי-יציבות. שויר הפונה אל אזרח העובר, למשל, על חוקי התעבורה אינו צריך לצעוק עליו, כטם טיקרה, לצערנו: "מה אתה חושב לך? איך אתה נוטע, פרא אדם", וכו' וכו'. שוין שקט ובטוח עורר כבוד יותר מאשר צורחות וצעקות.
- ה. המליצה: "בנקטה", "תודה", "אני מאטער שעלי להעיר לך" וכו', הן מלוח קטן ממש, העלולות להקל בהרבה את תפקידו של הוטר. בדרך כלל אינן אדם נוטה להודות (אפילו בפני עצמו, ובפרט בפני אחר) עבר עבירה או עשה מעשה שאינו כשורה, ויש בלבו טינה על הוטר המעיר לו על כך, בפרט אם עומד הוטר לנקוט בגרו צערים מספטיים. במקרים אלה עלול האיש לאבד את עווי מסקלו ולהגיב בצורה בלתי רצויה, אך אם יראה שהוטר מטלא את חובתו בקור רוח, בתקיפות, אך גם באדיבות, תהיה על פי רוב תגובתו חזרת, ואפשר שאף ידחה בטעותו. מענה רך יטיב חיטה ודבר עצב יעלה אף.

בחוזר הדרכה מס' 14, נאמר:

- ג. סעיף 27 סתיר לוטר, הזכאי להכנס לבית לשם ביצוע מסוה וחייפוט, את הטימוס בכוח, אם אין בעל המקום מרטה לו להכנס או אם הוא מתנגד לכניסתו. פירושו של הדבר שהוטר רשאי להסתמס בגד האיש המפריע או מונע את כניסתו במידת הכוח הדרויה כדי להתגבר על ההתנגדות. כן רשאי הוא לפרוץ דלת או חלון אם ננעל הבנין או החדר כדי למנוע את כניסת הוטר. יש להקפיד על כך שמידת הכוח המסתמסים בה למטרות הנ"ל לא תהרג סגבולות הצורך הטמטי. כן אין לגרום נזק לדלתות, חלונות וחלקי בנין אחרים, אלא באותה מידה שהדבר הכרחי כדי לאפשר את הכניסה.
- ז. בחוזר זה סימנו את הסגרת סעיפי סקודת הפרודצדורה הפלילית (מאמר וחייפוטיות). מאמר עברייני וחייפוט במקומות חסודים - תפקידים אלה הנם בין התפקידים המרכזיים והראשונים במעלה בעמדת הוטר. יש להדגיש טוב וטוב כי הוטר חייב להסתמס בסטכולות הנרחכות אשר החוק מעניק לו בנידון זה בטיקול דעת ובהתאבקות. יש להקפיד על כך שטיי חף מפטע לא יפגע על זדי

ועדת פנים
16.1.51

לר.

פעולות השו"ר ואפילו ... כן חייב כל שוטר לשנן לעמו
תמיד את הכלל המשפטי המרכזי האומר שכל איש הוא בחזקת זמאי עד
אשר יוכח אחרת על ידי בית משפט, ולזכור שאין לפגוע באזרח,
ואפילו הוא עבריין, ללא הכרח וללא אסמכתא חוקית.

חוזר הדרכה מס' 34, סעיף 83, קובע:

1. סעיף 83 קובע כי לתת זמן למתקבלים להתפזר לאחר שהוזהרו. זמן
של זמן זה (שהוגדר כ"מספיק" בסעיף החוק) תלוי בטיקול דעתו של
המזהיר: אם רואה הוא המתקבלים נוטים להתפזר, יסתין קצת; אך אם
רואה הוא מזהרתו לא תפיעה ודחייית הפעולה עלולה לגרום דוק,
רמאי הוא לפעול מיד, לאחר שנוכח בא-כוח השלטון שאין להתקבלות
מתפזרת, רמאי הוא לצוות על הוטריים, או על האנשים הנמצאים אלו,
לפזר את המתקבלים בכוח ולאסרם. מידת הכוח תלויה במסיבות: אם
אפשר לפזר את ההסון ולאסור את המתקבלים בידיים או באלות, אין
להשתמש בנשק. המסיבות בהן מותר להשתמש בנשק הוגדרו ובווארו בפקודת
המטה 52/48 ובחוזרי ההדרכה הקודמים, ויש לסקול היטב אם יש צורך
ועילה חוקית להשתמש בו. יש לזכור שהחלטה בנידון זה נתונה בידי
בא-כוח השלטון הנמצא במקום, או בידי קצין שדרגתו אינה פחותה
סדרה שדרגת מפקח. מטל או שוטר איננו יכול להשתמש בטכנות זו
במקרה שהאנשים הנ"ל נוכחים במקום, אולם אם אין במקום מסוכנה על
הסחוז, קצין סחוז, שופט או קצין, והמתקבלים עורכים פרעות על ידי
ביצוע הפעמים שפורטו בפקודת המטה הארצי 52/48 - ישתמש השוטר
בטיקול דעתו, בשים לב לכל המסיבות.

בכל מקרה שנתקבלו תלונות על שימוש
בכוח על ידי שוטרים, נתמנה בית-דין חוקר שמטקנותיו הובאו בפני המטה
הארצי, והנשטים נשפטו.

אקרא בפניכם רשימת האסמות ופסקי-
דין, בהתאם למחוזות:

1. נפת טבריה

891 שוטר אורן אליהו
האשמה: - 17.11.48 שימוש בכוח הזרוע כלפי אזרח במסיבות בלתי מוצדקות,
פסק הדין: - נקנס 14 ימי משכורת.

2. מחוז חיפה

216 שוטר עטיה עמנואל
האשמה: - 16.12.48 התנהגות שלא כדין, דהיינו שימוש בכוח ללא הצדקה
כלפי אזרח.
פסק הדין: - נקנס בשבעה ימי משכורת.

3. מחוז חיפה

7070 שוטר בדעאן אנטון אליאס
האשמה: - 10.9.49 התנהגות שלא כדין, הכה אזרח ללא סיבה מספקת וגרם
להפרעה במקום צבורי.
פסק הדין: - נזיפה.

7073 שוטר קדם חנה דהוד
האשמה: - 10.9.49 התנהגות שלא כדין, הכה אזרח ללא סיבה מספקת
וגרם להפרעה במקום צבורי.
פסק הדין: - נזיפה.

4. מחוז חל-אביב

3199 שוטר קלאבסקי הנרי
האשמה: - 11.3.50 השתמש בפליטות ללא צורך כלפי הזרח.
פסק הדין: - נזיפה חמורה.

5. נפת הבירה

3986 שוטר בן-טימון מהרן
האשמה: - 27.5.50 תקף ע"י דחיפות 2 אזרחים והשתמש בהטויים פעלינים כלפיהם.
פסק הדין: - (1) קנס 10 ימי משכורת
(2) נזיפה חמורה.

6. נפת זבולון

7021 שוטר עדיד בילוס נסראללה
האשמה: - 4.4.50 השתמש בפליטות ללא צורך כלפי אזרח.
פסק הדין: - קנס 5 ימי משכורת.

7. נפת זבולון

186 שוטר בקובניץ רפאל
האשמה: - 24.5.50 פגע ע"י דחיפות בגשה בנסותו לשלוח לאוטובוס כלי חור.
פסק הדין: - (1) קנס 7 ימי משכורת
(2) שליחת סכתב התנצלות לפתלוננת.

8. מטה מחוז ירושלים

3923 שוטר שוילי אברהם
האשמה: - 29.5.50 השתמש ללא צורך באלימות נגד אסיר וגרם לפ יעתו
פסק הדין: - (1) קנס 6 ימי משכורת.
(2) נזיפה חמורה.

9. נפת השפלה

628 שוטר מזרחי סאיר
האשמה: - 19.4.50 תקף אזרח לל: טיבה פסוקת
(1) אזהרה חמורה
(2) תשלום - 3 לירות והחזרת הוצאות הטיפול הרפואי.

10. מחוז חיפה

2638 שוטר קצב אריה
האשמה: - 20.5.50 שיסה כלבת משטרה במסמון ערבי שבשלה אותו וגרם לפציעתו.
פסק הדין: - (1) קנס 14 ימי משכורת.
(2) ביטול תוספת מקצועית (נדהג כלבים) לתקופה של 6 חדשים.

במקרים של שטרה ערבית, הדבר נובע להתנהגות שוטרים ערביים כלפי אזרחים ערביים, כי הם משתמשים בצורך כלל רק באזורים ערביים.

המקרה האחרון מוביל עניינה אנו מקפידים. הפדובר במקרה שאירע בשעת גירוש קבוצת סטובנים לנגדן. את המשטר ליווה כלב. כנראה שכדי לזרז את המסתובנים, שיסה בהם את הכלב. החלונה על כך בתקבלה מקצין לבנוני.

ועדת פנים
16.1.51

לר.

דין גם בנדרות עובדין אחרות מלבד
ונדרת ימי משכורת? צורת עונש זו

א. כהן:

היא העונש המספחה כולה.

הנדרת ימי משכורת זו היא צורת העונש
המיוחדת בנדרות. יש גם ענשי מאסר ואזהרה.

י. סחר:

אולי יסוּח אף תרשימה שקראתי כוללת את
כל המקרה לעיל, כי מקרים אלה הוצאו
מריסות המסודרות לפי שמות האבטיב, יזה כל מה שמספקתי להוציא אתמול.

עתה ברצוני לענות לפרשת ריטוב. לצערי
היינו כל הזמן בידים כבולות בענין זה. אמר לכה את הפרשה כולה
מתחילתה ועד סופה:

בחק הפסחא של הנוצרים, ערכו נוצרי
חיפה חגיגה בקפה ספינס, ולטעם היתה מוזמנת קבוצת יהודים ובראשה גרשון
ריטוב שיט לו עסקים עם ערבים - שותפו ערבי נוצרי. בחצות הליל בערך
קיבלה המסטרה ידיעה על מכות בין ערבים ויהודים בקפה ספינס. בשלחה
למקום חוליית המסטרה שהיתה ללא מדים, מכיוון שבאותה תקופה אירעו גניבות
רבות ומפקח המסטרה המקומי טעא כי ראוי יותר שהשוטרים יסתובבו בלילה
ללא-מדים. שלושה שוטרים הסתובבו בחצרות, ללא מדים, עם כלב. הם היו
הראשונים אשר נשלחו לקפה ספינס. בראש קבוצה זו עמד סמל ראשון גרשון
שוורצברד טריטוב מכיר אותו היטב עוד מימי ההגנה. (בכלל ברצוני לציין
שכל הפרשה היא בין חברי טובים מימי ההגנה). אמר שוורצברד הוציא
את תעודת המסטרה שלו, הדיטה ואמר: "מסטה!". ביש למקום טריטוב התקוטט
סם ואמר: "להפסיק!". באותו רגע, משהו שם לו רגל ומישהו תפס בו
בציציית ראשו והתחיל להכות בו עד שאיבד הכרתו. שני השוטרים שהיו יחד
עמו גם כן קיבלו מכות.

הכלב שהיה עמו רגיל להתנפל על אנשים,
בתורף האימוץ שהוא טקב. בראותו שאזרח מדגב למטה, ומישהו למעלה
(השוטר שהיה כבדים אזרחיים שכב למטה) הוא התנפל דוקא על השוטר.
ערבים שנוכחו במקום הצילו את שוורצברד והוציאו את שלושת השוטרים מידי
חבורת ריטוב, והכיניסו לחדר צדדי.

ברגע ששוורצברד נפל הוציא ממנו מיטהו
את אקדחו. אחד הערבים הוציא סידל אותו איש את האקדח.

שלושת השוטרים הוחזקו סגורים בחדר עד
שכאה למקום תגבורת המסטרה שאטרה את ריטוב וחבריו כ-5-6 אנשים הביאו
אותם לתחנת המסטרה המזרחית בעיר התחתונה. ושם התחיל ריטוב להסתמולל,
סבר מכוונת כתיבה, סבר רהיטי חדר יחידני התגברו עליו. הזעיקו למקום
את הקצין טריפוס, האחראי לתחנה זו. עם בואו למקום הוא טילפן סיד
למפקח המסובה עליו - אריה שר, שהיה מפקח העיר. (אריה שר וריטוב חברים
טובים מימי ההגנה). אריה שר אמר לטריפוס: "תוציא אותו בערכות, שלח
אותו הכיתה; אל תתן לו לנצח במכוונתו כי הוא שכור. שחר בספל בענין"
טריפוס ענה לו: "ברצוני ללמד אותו דרך ארוץ". אריה שר אמר לטריפוס:
"אל תעשה לו שום דבר. אני מקט אותו, שחר אותו בערכות".

כאן מתחילה הפרשה: טריפוס שמע בינתיים
שאת הסקל שוורצברד לקחו למען דוד אורט ושמעו קטה. (הוא שכב כמעט 12
יום בל הכרה ובמשך 10 ימים רשמיים היה לו דופק של 40, ונשקפה סכנה
לעיניו, הוא נחבל קטה מאד), החליט ללמד את ריטוב דרך ארוץ. הוא נתן
לארבעה שוטרים אלות ואמר להם לצאת מחוץ לתחנה וכשריטוב יעבור, תנו
לו מכות. כיוון שבמסטרה ישנו סדר, רשם היזמבאי: הוצאו אלות לשוטרים
אלה ואלה. ריטוב יצא מתחנת המסטרה, קיבל מרים, ויצא לתחנה. הוא גרם
מהמכים לתחנת המסטרה ואמר: מכים אותי, ואת שרר את ריטוב.

מיד אחרי כן קבלתי תלונה מאת עורך-
הדין של ריטוב הטוען בשמו כי הוא הוכה. מיד נתמנה בית-דין חוקר, נערך
זיהוי של כל שומרי התחנה הטורחית, וריטוב זיהה שנים ממחקיפיו. צויתי
להעמידם לדין.

הקצין טריפוס הכייר שארגן את המכות
וטען כי עם צאתו של ריטוב מהמסורה, הוא נתקל במסמר מסורה והתחיל
להכות את השוטרים והם רק הכוהו כדי להגן על עצמם.

איני יכול לחקור קצין מסורה ולהכריחו
סיגלה את האמת. באפשרותי רק לשאול אותו שאלות.

מחשבתי היתה: נעמיד לדין את שני
השוטרים שזוהו ובעת התגוננותם העצמית הם בודאי יאמרו: קיבלנו פקודה
להכות, לכן הכינו.

כאשר הזמנו את ריטוב להעיד בפני בית-
הדין החוקק שלנו, הוא סירב ואמר שאין לו אסון בצדק המסורה, הרצונו
שניתן לו תעודה בהתאם לפרוצדורה הפלילית, במקרה שיש מכות בין 2 אזרחים
ולא היתה עבירה פלילית והמסורה מסרבת לספל במקרה, עליה לתת למתלונן
תעודה שאין במקרה זה ענין צבורי ואז יכול המתלונן להגיש תביעה אזרחית
נגד תוקפו. סירבתי לתת לריטוב את התעודה וטענתי כי לפני כן כרצוני
להעמיד את שני השוטרים בפני בית דין מסמעי, יופיע ריטוב ויעיד.
היות וריטוב חזר לבוא ולהעיד, נאלצו לסגור את התיק.

תבענו את ריטוב לדין בגלל חבלה חמורה
והתנהגות פרועה במקום צבורי, לפי סעיף חמור שיש בו מאסר עד 3 שנים.
נינתיים התחיל ריטוב שולח אלי שליחים: "נעשה שלום; אני אומר לכם ואתם
תותרו לי, כי ידוע לכם שהיכו אותי". אני טענתי שלא אעשה מסחר בחוק.
אני משוכנע שהשוטרים היכו ואני טענתי שהענין יתברר וזאת הדין המסמעי.
חוטבני שהתנהגותו של ריטוב היתה למטה מכל ביקורת, הוא כמעט נהרג שוטר.

אמנם, במשפט זה יחגלה קצת "ליכלוך"
מהמסורה, אך אנו די חזקים כדי לעמוד בזה ונטהר את המסורה.

מיום שקרה המקרה ועד למשפט עברו כ-10
חדשים. את הזמן הזה ניצל ריטוב כדי לסדר קנוניה עם עורך הדין שלו ועם
השוטרים. כל שוטר יכול לבקש יאיון עם המפקח הממונה עליו ואף עם שר-
המסורה. במשך 10 חדשים אלה איט מהשוטרים לא אמר אף מלה בענין זה
ופתאום, בבית-הדין, הופיעו המכס והפכו עדותם נגד המסורה.

שלושה שוטרים היו המכסים ושלוחתם העידו
נגדנו. 2 מהם התפטרו מהמסורה זמן קצר לאחר שהפכו להיות עדי הגנה של
ריטוב. ה-2 הוא הנהג המכהן עדיין במסורה. לעת עתה לא העמדנו אותם לדין.
עליהם היה להופיע כעדי קטיגוריה נגד ריטוב.

נגד ריטוב הובאו שלוש האשמות:
מכות בקפה ספיניס; הסתוללות בתחנת המסורה; ולפי עדות הקצין טריפוס -
מכות לשוטרים מחוץ לתחנה. כנגד זה היתה יכולה להיות תביעה
על שני שוטרים שריטוב היה אותם כמכסים, והם היו צפויים למשפט, ברגע
שריטוב יהיה מוכן להעיד נגדם.

בבית הדין החוקר שלנו טענו השוטרים:
"ריטוב היכה אותנו ולכן היכינו אותו". בבית הדין הם הפכו פתאום עורם
נגד תביעת המסורה, מבלי להזהיר על כך את מפקחם. זהו הדבר המוזר
המראה שמשהו בענין זה אינו בסדר.

ישנו איט אחד מבין כל אלה שהעידו
נגדנו שהוא בסדר - היומנאי, אשר רסם ביומן את ענין הוצאת האלות.
הרטימה המקורית של המאורע לא נרשמה בגלל המהומה שהיתה במקום.
יומן המסורה מוכרח להתנהל בסדר כרונולוגי. הרטימות לא נרשמו בסדר כזה
וכשבאו לרשום זאת, מכיוון שכבר היו רטימות אחרות ביומן, תלשו ממנו
דף. אלהן השערותי בענין זה.

עד ה-21 לח.ז. אמור לי לעשות דבר בענין זה, כי ב-21 לח.ז. היננו החלטת בית הדין. כל עוד בית הדין אינו יוציא את פסק הדין, אל לנו לאפשר לאדם שיוכל להיחשב כאילו אני מיישם על ה"פסק" של כן עד ה-21 לח.ז. ימי כבולות. ב-22 בבוקר הקצין הגבוה ביותר "אני יכול ללכת לחקירה יחידית, יתחיל לברר את הענין ומי יימצא את יועץ לדין ויודע לרצונו, בין א יהיה זה קצין נמוך או גבוה, לא יהיה כל יודע טני" ינילח נגד האסמיה בכל חומר הדין.

לאחר נחלת דין אחד מהיומון. יוראה "הר"מס לא מצאה חן בעיני וייחור ונחלת ג"רן יני. איס לא ידע על כך דבר עד אשר היומנאית הוילעה והעידה. היומנאית היא בחורה חמימה, ומאימה הצבור בבית הדין גילחה את האמת. "קיבלה תקודה לתלות דמיה מהיומן. היא לא הייתה קרובה ע"י ריחוב וחבורתו, היא גילחה את האמת רק מטעמי מצאון.

תליית הדמיה היומן הייתה מוכרחה מסילא להתגלות, אך לא כל כך מהר, אלא רק לאחר 6 - 3 חדשים. כל כמה חדשים נערכת בקורה יחידית אל הר"מס בכל חתנות הממטרה. מהמטה הארצי יוצא קצין גבוה לכל חתנות ותחנה ובודק את כל ניירות ורישומי החתנות. הניירות בדרך כלל מודפסי בידר מספרי וענין תליית הדמיה מוכרת הייתה להתגלות בעת בדיקה זו. יתכן "לא היינו מגלים מה הסיבה לתלייתם, אך היינו יודעים שהר"מס 2 דמיה. על כן, יתכן שהיינו ממניי בית דין לגילוח האמת. כל ענין תליית הדמיה היה חדש בביל מסקת המחוז וגם בבילנו.

מיד לאחר ינוחלה הדבר, אסמתי אלי את מסקתי המחייבת דיווחתי עמו דב"ח כדרבנות על כל הענין וכל הנוגע לו; הידיעה טוב "לא אמרול" ינו"י בכות בממטרה ו"נו" כיסוי על "יומן" בכות.

בקשר למאמרו "ל מנדל זינגר ב"דבר", איני יכול לענות שליו עד ה-21 לח.ז. אני מספלא על "עורך" אל עתון רציני כמו "דבר" אינו מבין "לא יתכן לתהיה מאמר כזה הגורם לבזיון בית הדין. יתכן "נשמידו לדין של כך. ימני "אסמתי, עד ה-21 לתודת ידי כבולות, אולו ל-22 לח.ז. תיסמתי את עורכי העתונות לטגיטה עמי.

נ. יליון-מור:
לטני לעורכים מכתבו "ל מ. זינגר, הוילעה ב"דבר", ב"קצרות" רסימה בנדון מאת ד. זכאי ונתמרה מה חלובה על כך מהח מה נחמיאס מהממטרה וג הטובה "ר הממטרה, ב. "ימריס". יתני החלובות היו יונות בתוכנן. דבר כזה עומה רוחה רע על האצבור.

י. מחר:
בחלובה מה נחמיאס היו "לוח" נקודות ונקודה אחת מהן "וזה לדברי" מה הממטרה, והיא כי כל עוד הענין נמצא במיטול בית הדין, אי אסמט להכנס לטיטול הממטרה בענין. כמו כן הוא ענה שהעתונות כמעט והבליעו את הידיעה "ג" ריטוב היכה.

אני מיומנע כי כשהיופמט יבוא לחת את פסק הדין, הוא יהיה מוכרח לשתח בת"בון את הנאת ריטוב ולקבוע מסיבות מקילות. אני מודה כי זוהי אחת המכות העצוריות הרציניות ביותר "קיבלנו, וזאת ברצ" ורצונות בגלל מיפסותו וחומר אחריותו של הקצין טריטום. ב-22 לתודת הוא יודת מכהסידו, ואחר כך נחלימה את הוא יצא במ"פס או ללא מ"פס וכו'. י"ני האיסמות מסובכות מאד נגדו.

ברצוני להזמירכב כי עד ה-21 לח.ז. אמור לפרחם דבר מכל מה "הממטתי נתן. כי יהא בכך מזהר בזיון בית-הדין. 2 שחוניס כבר נתבעו לדין בגלל הוצאת דיבה ובזיון בית-הדין.

ועדה לענין מזרחי :

אירעו כמה מקרי רצח מזועזבים בירושלים; נעלמו לפתע אנשים במסיבות מוזרות. נעלה יהודי בי"ח לויין איך נראה לאחרונה בחברת יעקב מזרחי? אסרנו את מזרחי וחקרנוהו, אך הוא אמר: "נכון; הלכנו יחד ברחוב ונטרדנו; הוא הלך הלאה, נעצר אחרי כמה ע"רות אעדיט; ראיתי "נעארה מכובדת והוא עלה עליה." "ניחררנוהו ולא יכולנו לעשות נגדו דבר. לאחר כמה זמן נעל הנדלר ויוב - מזרחי. אסרנו את "ני האחים מזרחי והצעיר, בשם החטיבה "כחבר" ואמר "לא הוא אלא אחיו הרג את הנדלר. ה" לא הורו ברצח לוי."

לאחר שהצעיר הורוה, עיינו קונטרנטציה "ל האח ה"ני עם העדות וכוונטרנטציה "ל מקום הרצח והגופה. האח המבוגר לא יכול היה לעמוד בענין זה והודה.

בבית הדין טען האח הצעיר: "עינו אותי במ"טרה". בחקירת היותו אסיר בחדרי המ"טרה, ה"חמ"ו בו לניקוי החדרים והסרתפיט, על כו הכיר את כל מרחבי המ"טרה. כיוון שכל עורכי-הדין אצלנו רואים עימנו בחפידו "ל אמיל זולא - "אני מאשים" - המ"טרה מכה.

נעצרו כל מזרחי היה במגרש הרומים, בכניסה למגרש, בדרך לתחנת המ"טרה ולבית הדין, למטה מצד "מאל - זהו בית המעצר ו"ג גי מחסן האספנות והנ"ק וכל שירותי המ"טרה נמצאים בקומה התחתונה של אותו בית. האם אחת מהארים לעצמם אפ"רות לענות ארו במקום כזה? זהו אבסורד. "ניפתו" את הענין; בית הדין יצא למקום והחליט "לא לקבל את הודאתו "ל מזרחי במ"טרה. בית הדין אינו מסוכנע "מזרחי עונה במ"טרה וכמו כן אינו מסוכנע "הודאתו" ניתנה בלי לחץ.

מה זאת אומר "לחץ" במובן משפטי? את אני חופס רוצח ואומר לו: "אני מאשים אותך ברצח. אני רוצח לחקור אותך. אני הולך לחקור אותך בק"ר לרצח סמוע ואני מזהירך שכל מה שתאמר בענין זה עלול ל"מ" כהרצעה נגדך. אתה רשאי שלא לדבר." אני שואל אותכם: איזה רוצח ידבר אחרי האשמה אליו בצורה זו? כמובן "חוקרים את הנאשם ובית הדין אחרי כן קובע אם היה לחץ, או שלא היה, ואם היה לחץ על ידי עינויים.

בענין מזרחי לא היה כל לחץ ועינווי. חקרו אותו: "איפה היית ומה ע"יתך?" וכו'. אך ללא מכוח. אני מודיע לכם שאין מכוח במ"טרה. בית הדין לא קיבל את עדותו הראיונה של מזרחי הצעיר שלא היה בה עורך למ"טרה.

במ"טרה אין עינויים ואין כל שימוש בכוח. קראתי בפניכם טיודות ומסרתי לכם כל בעניניו כאלה אני מחמיר ביותר. אין נוגעים לרעה באיש "לא ביהודים ולא בערבים.

יש לנו מקרה "ל רצח דרוזי בכפר ירקא "בגליל. ב-2 - 3 מחירות לחי היינו מקבלים הוכחות והודאות. אולם, נאלצנו להוציא את הנאשם לתחמי מכיוון "לא היו לנו הוכחות נגדם, למרות היותנו מסוכנעי "שה רצחו.

"מירר דגרי" פירושו לחץ, עינויים. אז מכניכים אדם למרתח בחור "ל 50 מטלות בחברת עוד אנשים, הוא אינו מקבל מים, הרי שהוא מוכרח לעודות. מטאת מבלו הרב. או למ"ל, אם מוסיבי. אדם על מטא כשזרקור ענק מסונן אל מניו, הוא אינו יכול לעמוד במבל כזה ומודה. אצלנו אין מ"תמשים באמצעים כאלה. אנו חוקרים ושואלים על הכל, אין לא בעזרת עינויים. אני קובע "אצלנו אין מ"תמשים ב"מירר דגרי" ולא במכות.

בק"ר לרצח בכפר ירקא, דברתי עם מנהיג דרוזי ואמרתי לו: "תעזרו לנו". (זה אינו רצח פוליטי). הוא ענה לי: "אתם יותר מדי רכים".

בקרר לרעה "זרע בחדרה, אני מיומנט
"ידועים לנו הרוצחים. חקרנו אותם בדרך "בו" ימים ובמרחבי האילן היינו
מיתמטי נגדו במוח, אחד מהי היה מוחו. צול, לו סינינו זאת ויחזרנו.

במסורה יינו בענין זה חי עמולות
ומחנה ליו ויטוחי רבי: בנדון. ב"בח"עברה, ה"מיתמטי את י"חי המהורות,
אשרו לי אחרי: "חדע כי אז ברצונך לגלות רוצח, אם יש לך הרגשה "הוא
הרוצח, אז תופיח את לחץ סיני, תקבל סיני את הוראה."

בכל הערצות מיתמטי במוח. כמיתמטנו
ב"חנה עברה באנגליה, עמוט בן-גוריון "אל שו אחד הקאינים או מיתמטי
אל במוח ב"חחקירות. ה"מיתמט ענה לו כי באופן רשמי לא, אך הוא
באופן בלתי רשמי ושל אחריהו הוא "מנה במסורה "הוא במוח "הוא העומד
ל"ניו הנו הא"ו. אני איני מר"ה ג"מילר ו"מה חזו. אני רואה עממי
בתפקיד "ל "ומר החוק במדינה הזו וה"מיתמטי צ"ה נוחת לאזרחים זכויות
ידועות בענין זה.

אני נותן לכם **ההחלטה הניגויה שסטה המסורה**
נלחם בכל חוקף בכל חומעה "ל "ימות סיני בעת חקירות ו"לא בעת החקירות.

בענין החוק השחור אני מוכרח להודות כי
בתחילה נכשלנו במקיט. היינו עקביים. אמרו לנו: "אריך לחל את החוק
השחור, ובכוח הזרוע. צריך להוסיב במאמר, להביא יהודים לבית דין, וכו' "
הו"בנו יהודים במאמר, הבלנו אותם והובלנו לבית הדין הכבוליים.
אני מודה כי 24 "עות אחרי "נת י את הפקודה לכבול יהודים, החרתי את
הרצועה. י"בתי במקרה אמקודה "בוסו" בתל-אביב וראיתי איך מובילים
יהודים **פורטי** כיפות ב"ח "בבוליים "ידועה ול"הי החטלץ, מ"י חמרמרו.
חרתי למטה המ"מרה והודעתי "י" לתפקיד את הכבילה. היו לי מסכויים
בענין זה. איני מאמין "אית מיהודים אלה יברח. המ"יקו את הכבילה חוך
24 או 48 "עות מוסן "התחילו לכבול.

הובאו נגדנו מ"מרה הלונות, אך אני מודיע
לכם "לא אמרנו "י ש"ח חת מ"מ"ע. אמנם יחמן "יקרו כ"לונות מ"מטיים בבית-
דין. איני יכול להתחייב "בכל מקר מ"נביא אדם לדין נוכל להוכיח את
ר"שמו. צולט, ענין זכאי מתיי"ה אינו כל כך שחור. לשם מה מחזיק יהודי
בביתו 300 מטר בד לחלימות? אין זו לערכו מ"מטיים בטעה "מטר בר בטוק
כבר טלה כ" 20 = 15. "י. **מ"מ"ה** זכאי הנו יותר גדול לכ"ר
העהיר על מלאי "ל אל"י לירות והקטיגור החליט במקרה זה להקל. צולט,
הסיבות האובייקטיביות העדיפו את מאמרו באותו הימים.

במקרה צוריאנו, אני מודיע לכם שהוא
לא היה בודר. ה"מורה שלנו נכ"לה בעת חתן הערות בבית הדין.
הקאין שלח "מורה; נתן לה כ"ח ואמר לה איך אמר לדעת את בית המ"מרה
מוסן למכור או לא. לא היחה לנו דרך אחרת. הציבור אינו מ"מחה פעולה
עמנו. מרט למכתבים זנונימיים "יהודי אחד רוצה לנקו ביהודי אחר, לא
קי לנו אף חלונה מ"מציבור. לדוגמא: אח"י "מרה לי "מכנה אמרה לה כי קנתה
בד בתנות גדולה בתל-אביב במחיר של "וק"שחור. אמרתי לאותה "מנה:
"חפרי לי היכן קנית, כדי "מנקוט נגד חנות זו ב"מ"ע"י". אולט, היא
פירבה וב"מט אומן לא רצחה למכור לי "י חנות. אמר לי אדם: "אכלתי
ב"ר ב"מו במחיר החוק השחור", אולט מ"ר ל"ז רצה לומר לי ב"מ"ה מ"מדה ב"מו
אכל את הב"ר. על כן נהגנו ע" צוריאנו בדרך "נהגנו: השומרת ביקשה
נעליה והוא ענה לה "אין לו נעלי. כאלו. נכנס לחנות השומר, אחר את
המטר ונוכח "אותן הנעליים "השומרת ביקשה היו בחנות. אמנו, ע" ענין
ה"מ"ה של צוריאנו היא "משהו לא כל כך ב"מרה. איננו רגילים לעמוק ע"י
אנ"י"ם "הגונים". היחה מ"מדה לא צ"ר את צוריאנו "י צ"רו אותו בחצות
הליל. כ"הוא נאמר, היינו מסוכנע"י "הוא עבר על החוק. אולט, כ"מולתי
"מורה בת 19, בעלת השכלה נמוכה מ"ר להשיג בבית הדין ומולת שומר עורך-
דין מנוחה, הוא יכול להמסילה. הוא היחה לנו מ"מטה להחנק בצוריאנו?
עובדה "הוא לא היה בודר וזו לא היחה ה"מ"ה הראשונה "מ"מרה. ה"ז כבר י"ב
מ"ע במאמר, זה היה בימי הבריטים, ובגלל עניינים מיתמטיים.

אני עדיין חסידך להיות האחרתי לעניני
המלחמה בשו"ח. איני יודע כמה זמן אספיק לחס"ח באסקיד זה, כי אני
נוטה לנער חוצני סבל השנין הזה. אני אומר: איני מוכן לטרוב שגם
בעתיד לא נאחור אנשי כאלה. אילו הייתי יכול לשלוח לארבע של ידי
מספיק מחזות, או שאני בעצמי הייתי מבצע את המאמר, הייתי בטוח שהכל
בסדר.

יש הבדל רב בין היומרים שאנו מטבליים
היום לבין אלה שקיבלנו לפני שלוש שנים. היומרים הברזים כיום אין כל
השכלה. מה שלימדנו לפני 3 שנים במשך שבועיים, כיום שלינו ללמד זאת
בחדשים. היום אין מטבליים בבית המדרש היומרים הרצאות, אלא רק הרגמות.
תלמידים המגיעים אלינו כיום אינם יכולים לקלוט הרצאות. אנשים אלה
סובלים מרצות הטורח והמבלבלות דלילה מאד. ברור אנשים כאלה עלולים
לטעות. כחוטבים עצמם ברור נכזבלים שובים.

היו"ר ז. ורהפטיג:

יש לי הצעה לסדר: להמשיך עתה את
הישיבה ולבקש שמי שחר ישתתף עמו
בישיבה הבאה.

ת. טוהי:

ברצוני בישיבה הבאה הינתן לנו האפשרות
לשאול שאלות ולהביע דעהנו. לגבי כמה
עובדות שבידינו. חוטבני מי עלינו להזמין לישיבה הבאה את כל האנשים
הקוראים בענינים אלה.

היו"ר ז. ורהפטיג:

זוהי הצעה לגופו של ענין. את תהיה
הצעה כזו בישיבה הבאה - נדון עליה.

(הישיבה נפתחה בשעה 11.30)